

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Ndt/11/2018
Identifikačné číslo spisu: 4414000003
Dátum vydania rozhodnutia: 12. júna 2018
Meno a priezvisko: JUDr. František Mozner
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:4414000003.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti odsúdenému M. Y. pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák. na neverejnom zasadnutí konanom 12. júna 2018 v Bratislave o návrhu odsúdeného M. Y. na odňatie veci Okresnému súdu Nové Zámky a Krajskému súdu v Nitre takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec odsúdeného M. Y. vedená na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 0T/2/2014 a na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 4Tos/49/2018 sa týmto súdom neodníma.

O d ô v o d n e n i e

Na Okresnom súde Nové Zámky (ďalej aj „okresný súd“) sa pod sp. zn. 0T/2/2014 vedie konanie o osvedčení alebo neosvedčení sa odsúdeného M. Y. v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia. Odsúdený písomným podaním predloženým na verejnom zasadnutí konanom 22. februára 2018 vzniesol námietku zaujatosti voči celému okresnému súdu, ako aj voči celému Krajskému súdu v Nitre (ďalej aj „krajský súd“), pričom neuviedol, ktorému súdu by jeho vec mala byť prikázaná. Vznesenú námietku zaujatosti odsúdený odôvodnil svojou vedomosťou o nadštandardných vzťahoch sudkyne Okresného súdu Nové Zámky JUDr. Evy Kováčovej so sudcami Krajského súdu v Nitre. Dňa 20. apríla 2018 bola vec spolu s vyjadreniami sudcov Okresného súdu Nové Zámky a Krajského súdu v Nitre predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu na odňatie veci uvedeným súdom, keďže námietka zaujatosti smerujúca proti všetkým sudcom toho-ktorého súdu sa podľa ustálenej súdnej praxe považuje za návrh na delegáciu veci. Najvyšší súd 24. apríla 2018 vrátil vec okresnému súdu ako predčasne predloženú z dôvodu, že najprv je potrebné rozhodnúť o námietke zaujatosti vznesenej proti konajúcej sudkyňi tohto súdu. Na základe uvedeného vo veci konajúca sudkyňa okresného súdu JUDr. Eva Kováčová uznesením z 10. mája 2018, sp. zn. 0T/2/2014, rozhodla o tom, že podľa § 31 ods. 1 Tr. por. nie je vylúčená z vykonávania úkonov trestného konania v tejto trestnej veci. Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený sťažnosť, na základe čoho bola vec predložená krajskému súdu, kde je vedená pod sp. zn. 4Tos/49/2018, ktorý ju 31. mája 2018 opätovne predložil najvyššiemu súdu na rozhodnutie o návrhu odsúdeného na odňatie a prikázanie veci. Najvyšší súd ako súd príslušný podľa § 23 ods. 1 Tr. por. preskúmal návrh odsúdeného na odňatie a prikázanie veci ako aj predložený spisový materiál a dospel k záveru, že niet dôležitého dôvodu na odňatie tejto veci okresnému ani krajskému súdu. Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých

dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený. Úvodom najvyšší súd vo všeobecnej rovine pripomína, že odňatie veci príslušnému súdu a jej prikázanie inému (inak miestne nepríslušnému) súdu je opatrením výnimočným, pretože predstavuje prielom do Ústavou Slovenskej republiky garantovaného práva, že nikto nemôže byť odňatý jeho zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Hoci zákon v citovanom ustanovení bližšie nevy vymedzuje dôležité dôvody odôvodňujúce delegáciu veci, pri ich posúdení, aj so zreteľom na vyššie uvedený ústavný princíp zákonného sudcu, je nutné vychádzať z toho, či na miestne príslušnom súde možno zabezpečiť dodržanie základných zásad trestného konania a vylúčiť akékoľvek opodstatnené pochybnosti o nestrannosti súdu. Jedným z dôležitých dôvodov opodstatňujúcich odňatie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. je tak i vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu z rozhodovania (primerane pozri rozhodnutie zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 101/2000). Preto, keďže podstata návrhu na odňatie veci je založená na tvrdení odsúdeného o zaujatosti všetkých sudcov príslušných súdov, základná otázka, ktorú musel najvyšší súd v posudzovanej veci vyriešiť, je, či z vykonávania úkonov trestného konania v tejto trestnej veci sú vylúčení všetci sudcovia týchto súdov. Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený (okrem iných) sudca, u ktorého možno mať pochybnosti o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci, alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencovi alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní. Treba zároveň zdôrazniť, že i keď zákon nespája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania veci iba so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale dôvodom takéhoto rozhodnutia je čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti, nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu predstavuje výnimku z už zmieneného ústavného princípu, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi. Inak povedané, sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelennej veci len výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo, resp. vzbudzujú dôvodné pochybnosti, že jeho rozhodnutie tieto požiadavky spĺňať nebude. Pri posudzovaní (ne)zaujatosti sudcu sa pritom uplatňuje jednak subjektívny prístup, ktorý vychádza z osobného presvedčenia konkrétneho sudcu, ktorého osobná nezaujatosť (nestrannosť) sa predpokladá až dovedy, kým sa nepreukáže opak, a jednak prístup objektívny, ktorý vyplýva z požiadavky, aby spravodlivosť bola nielen vykonávaná, ale musí sa i zdať, že je vykonávaná, a ktorého cieľom je preveriť, či existujú nejaké overiteľné skutočnosti spôsobilé vzbudiť pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Aj pri uplatnení druhého kritéria ale platí, že pri rozhodovaní o tom, či je v konkrétnom prípade daný legitímny dôvod k obavám, že niektorý sudca nie je nestranný, môže byť stanovisko strán trestného konania síce dôležité, nie je však rozhodujúce. Rozhodujúcim je to, či takáto obava môže byť považovaná za objektívne oprávnenú (primerane napr. rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Hauschildt proti Dánsku z 24. mája 1989 a vo veci D. N. proti Švajčiarsku z 29. marca 2001). Vychádzajúc z vyššie uvedených všeobecných východísk považuje najvyšší súd pre rozhodnutie v predloženej veci za rozhodujúce, že z vyjadrení sudcov okresného súdu ako i krajského súdu vyplýva, že títo sa necítia byť vo veci odsúdeného M. Y. zaujatí, nemajú k nemu žiaden vzťah odôvodňujúci ich vylúčenie, pričom odsúdený v tejto súvislosti nepredložil žiaden konkrétny dôkaz svedčiaci o opaku. Obžalovaným tvrdený dôvod zaujatosti - čisto subjektívne podozrenie z nadštandardných vzťahov konajúcej sudkyne okresného súdu a sudcov krajského súdu - pritom nie je objektívne spôsobilý vyvolať pochybnosti o nezaujatosti všetkých sudcov príslušných súdov. V posudzovanej veci tak nie je daný dôležitý dôvod na odňatie predmetnej veci okresnému ani krajskému súdu a preto najvyšší súd návrhu odsúdeného M. Y. nevyhovet.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

